

LOT EN VRIJE WIL

"BEWEGEN EN/OF BEWOGEN WORDEN"

Inleiding

Hebben we wel of geen "vrije wil" en ligt onze toekomst wel of niet vast ? (determinisme) Dat is een vraag die hier gesteld wordt.

Wat een wil is, dat weten we denk ik wel. We willen tenslotte van alles: mooie kleren, een rijbewijs, op vakantie naar het buitenland, lekker uit eten, iemand de waarheid zeggen, je tuin omspitten. Maar wat voor wil is "de vrije wil". Aangezien het idee van vrije wil in onze samenleving zo vertrouwd en algemeen geaccepteerd is, zou je denken dat we allemaal wel weten wat we met "vrije wil" bedoelen en dat we er ook allemaal hetzelfde mee bedoelen. Maar als je aan mensen gaat vragen wat ze nu precies met "vrije wil" bedoelen, dan raak je binnen de kortste keren in zeer verwarrende discussies verzeild. Het is moeilijk om een definitie van "vrije wil" te vinden die precies beschrijft wat iedereen er gevoelsmatig mee bedoelt.

Definities van begrippen van lot en vrije wil:

Het lot is dat wat beschikt is, hetzij een enkele gebeurtenis of het geheel van levensomstandigheden.

Levenssituaties waar je geen controle over hebt. Gezegde: "Die geboren is om te hangen, zal niet verdrinken".

De vrije wil is de macht zijn keus tot handelen te bepalen onafhankelijk van causale noodzaak, invloed van buitenaf.

De vrije wil kun je opdelen in drie facetten:

De vrije wil als **aansturing** door een bewuste gedachte die je vlak voor een handeling hebt, de vrije wil als **voorwaarde voor verantwoordelijkheid**. Als je niet uit vrije wil handelt dan ben je ook niet verantwoordelijk voor die handeling. En de vrije wil als **zelfverwerkelijking**. Je moet een individu zijn met eigen mening over wat belangrijk voor je is en wat niet.

*bron: Internet en de van Dale

Citaten

Tiggelaar: 60 % van ons gedrag wordt aangestuurd door onze genen en omstandigheden en 40% is gebaseerd op keuzen.

Schopenhauer: Bij Schopenhauer is de wil niet vrij, hij zegt:

Als we de vrijheid van de wil zouden vooronderstellen dan zou elke menselijke handeling een onverklaarbaar wonder zijn - een gevolg zonder oorzaak. Elk wilsbesluit zou dan een kwestie zijn van absoluut toeval. A priori, denkt iedereen van zichzelf dat hij volledig vrij is, zelfs in zijn eigen handelingen denkt hij dat hij ieder moment een andere manier van leven kan beginnen... maar a posteriori, door ervaring, ontdekt hij tot zijn verbazing dat hij niet vrij is, maar ondergeschikt is aan noodzakelijkheid.

Plato: Karakter is lot

John Lennon: Lot is wat je overkomt, terwijl je andere plannen aan het maken bent .

Rudolf Steiner over de zuivere wil

Zuivere wil is doorlicht van bewustzijn. Deze wil zit in de aandacht en de concentratie. In de aandacht is heldere wil aanwezig. Ons ik en de wil is daar waar de aandacht is. In het willen leeft het strevende ik.

Carl Gustav Jung: Totdat je het onbewuste bewust maakt, zal het je leven dirigeren en zul je het je lot noemen.

Een Perzisch Edelman:

Van morgen ijlt mijn tuinman wit van schrik
Mijn woning in: "Heer,Heer, één ogenblik!

Ginds, in de rooshof, snoeide ik loot na loot,
Toen keek ik achter mij. Daar stond de Dood.

Ik schrok, en haastte mij langs de andere kant
Maar zag nog juist de dreiging van zijn hand

Meester, uw paard, en laat mij spoorlags gaan,
Voor de avond nog bereik ik Ispahaan!"

Vanmiddag(lang reeds was hij heen gespoed)
Heb ik in het cederpark de Dood ontmoet.

"Waarom", zo vraag ik, want hij wacht en zwijgt,
"Hebt gij van morgen vroeg mijn knecht gedreigd?"

Glimlachend antwoordt hij: "Geen dreiging was het,
Waarvoor uw tuinman vlood. Ik was verrast,

Toen ik 's morgens hier stil aan het werk zag staan,
Die ik 's avonds halen moest in Ispahaan".

Overeenkomende citaten

1 Hermes Trismegistus:

Zolang je afhankelijk bent van de stoffelijke dingen is het niet te bevredigen verlangen er naar je lot. De wijze heft het noodlot op, zijn geest bevindt zich boven de dingen.

De meeste mensen bevinden zich onder de dwang van het noodlot. Wijsheid bevrijdt je van wat je boven het hoofd hangt. Keer terug tot jezelf zodat je niet valt in de stroom der dingen. Zelfbeheersing is een kracht die zich tegen de begeerte verzet. De ruiters leidt het paard, niet andersom.

2 Pythagoras: Niemand is vrij die niet de heerschappij over zichzelf heeft verworven.

3 Jan van Rijckenborgh : Het lot is verbonden met drift en begeerte, de vrije wil met kracht en beweging. Zelfbeheersing is intelligent afscheid nemen van de natuurkrachten, begeerten, verlangens, ego-zaken, ikzucht etc. De noodlotsgang wordt vernietigd als je doorzet. Positief handelen en consequent zijn geeft een minder sterke noodlotsgreep.

4 Swami Ranganathananda: (Uit The message of the Upanishads)

Discipline bevrijdt ons uit de slavernij van onze begeerten en is essentieel voor menselijke groei. De slaaf stoort zich aan discipline, de vrije mens verwelkomt echter elke gelegenheid tot zelfdiscipline, dit is de weg om wilskracht te krijgen, ruimdenkende sympathie, een edel karakter en daardoor in alle opzichten een sociale en geestelijke doelmatigheid.

Een astrologische beschouwing

Vragen over de tekst van Hermes Trismegistus: "' De wijze heft het noodlot op"

Heft de wijze ook ziekte op? Zou verlichting je ook bevrijden van karmische uitwerking van ziekte? Bij Ramana Macharshi niet, hij had longembolie en keelkanker. Rudolf Steiner ontsnapte tenauwernood aan een vergiftigingspoging. Het spirituele Goetheanum brandde af, een pijnlijke lotszaak. Steiner had een conflict in zijn horoscoop tussen vernieuwing (Uranus) en blokkering van het nieuwe (Saturnus). Zijn er mogelijk ook gradaties in het verlichtingsniveau?

Karakter is lot

Houvast geeft mij de horoscoop: In die zin voel ik ook meer voor Plato's tekst: "Karakter is lot". De horoscoop is een vaststaande karakterblauwdruk met binnen de cirkel vibrerende planetenpunten die opnieuw worden geactiveerd door de lopende planeten (transits)aan de buitenkant van de cirkel. Het lot ontrolt zich op deze wijze en geeft stremmingen, mogelijkheden en nieuwe kansen.

Mijn voorzichtige conclusie is dat je je gemakkelijker disidentificeert met de snellere transitsverbindingen door het toepassen van de getuigefunctie, de waarnemer, de niet oordelende toekijker bij de Zon-, Maan-, Mercurius-, Venus- en Marstransits. Je leert dan wat beschadigend voor jezelf en een ander kan zijn, terug te houden. Ook als de dingen positief lopen, kun je innerlijk verstillen, je niet extra mee laten nemen, in je midden blijven.

Ben je onbewuster dan ben je aan al deze krachten overgeleverd.

Een voorbeeld: Transit Mars gespannen op je Mercurius in je horoscoop kan twee dagen een snellere irritatie geven. De eenzijdige kanten van dit aspect verdwijnen ook gauw weer. Hij kan natuurlijk ook positief uitwerken, in het debateren kun je hem juist goed gebruiken.

De langzame planeten grijpen dieper in op je lot, positief of pijnlijk, is mijn overtuiging. Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus en Pluto zijn meer lotsbepalender, vooral de laatste drie. Een transit van de planeet als Pluto duurt bijvoorbeeld 3 jaar. Pijnlijke lotseffecten: je kunt zelf te veel drammerige power gebruiken om je doelen te bereiken of je wordt door de omgeving overdonderd. Je kunt je partner verliezen bij een Pluto transit conjunct op je Venus. Tegen je wil in je baan verliezen bij een Uranus-Zonconflict, in één keer concentratieproblemen verkrijgen bij een Neptunus- Mercuriusconflict etc. Allemaal ingrepen van het lot, gerelateerd aan je horoscoop. De gewaarzijnsfunctie vraagt hier een extra langdurige bewuste wakkerheid en soms kun je niet anders dan met de levenstroom mee te gaan.

"Het is zoals het is" Gunstige lotseffecten zijn er natuurlijk ook.

Het astrale, de planetenaspecten zijn goed te zien in je horoscoop, het niveau van je ziel is vanuit de tekening niet te meten. Het achter laten van je begeerten en verlangens, het doorlichten, doorikken van het astrale lichaam is in vele spirituele scholen de weg naar geestelijke vrijheid, het is natuurlijk niet de bedoeling dat je deze krachten onderdrukt of verdringt. Op een moment in je ontwikkeling kun je een verzadiging voelen op welk gebied dan ook. Je kunt de ervaringen met het stoffelijke ook te vroeg overslaan. In het boek ' Inwijding' van Elisabeth Haich had de dochter van de farao een te vroege inwijding, het egobegeren naar het niet begeren was te groot, de nog niet ervaren sexuele kracht uitte zich toen met een grote kracht. Aan het hof kwam een knappe krijger, die het spirituele maar een bijgeloof vond, maar de priesteres voelde zich toch onweerstaanbaar sterk tot hem aangetrokken, daardoor maakte ze kennis met de stoffelijke liefde. Na het gebeuren werd ze door de leeuwen gepakt en gedood. Toen ze nog ingewijde priesteres was, lagen de leeuwen in vrede naast haar.

Bewegen en/of bewogen worden

Hoe ik het zie in deze tijd:

Met een bewust strevend "ik" het goede pad kiezen "Het bewegen" en het lot verdragen, accepteren van het "Het bewogen worden".Werken aan jezelf, niet te streng, niet te kritisch, niet te gemakkelijk, niet liever lui dan moe, de juiste liefdevolle maat betrachten.Toch gestaag doorgaan bij een vallen en weer opstaan. Of zoals Jung zegt: "Doen wat gedaan moet worden".

Voorlopig hou ik het op de ondersteunende tekst op het pad van: Hermes Trismegistus:

"Volharding smaakt bitter maar draagt zoete vruchten"

Frits Bolk www.ateliededierenriem.nl